

PATVIRTINTA
viešosios įstaigos Jurbarko ligoninės
vyriausiojo gydytojo
2024-04-05 įsakymu Nr.VK-28
1 priedas

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS JURBARKO LIGONINĖS 2024-2025 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos Jurbarko ligoninės 2023-2025 metų Korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – viešojoje įstaigoje Jurbarko ligoninėje (toliau – Ligoninė) formuoti korupcijai atsparią aplinką, įgyvendinti pokyčius naikinant įvairias korupcijos apraiškas.

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Šakiniu korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2023–2025 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-813 „Dėl Šakinio korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2023–2025 metų veiksmų plano patvirtinimo“.

3. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose įstatymuose apibrėžtas sąvokas.

4. Programa įgyvendinama vykdant viešosios įstaigos Joniškio ligoninės 2023–2025 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Priemonių planas).

5. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose įstatymuose apibrėžtas sąvokas. Pagrindinės iš jų:

5.1. **Korupcija** – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas.

5.2. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

6. Programa įgyvendinama pagal Programos 2 priede pateiktą Programos įgyvendinimo Priemonių planą.

7. Programos įgyvendinimą koordinuoja viešosios įstaigos Jurbarko ligoninės vyriausiojo gydytojo įsakymu paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

II. KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ ANALIZĖ

8. Sveikatos apsaugos sektorius išlieka sritimi, kurioje gyventojai dažniausiai susiduria su kyšio prievartavimo ir davimo rizika, taip pat stebimas korupcinės patirties didėjimas. Nors ir pastebimas visuomenės sąmoningumo didėjimas vykdomų apklausų respondentų nuomone, labiausiai korumpuotos institucijos yra gydymo įstaigos.

9. Trūksta informacijos, skatinančios gyventojus kovoti su korupcija, todėl asmenys nesipriešina korumpuotiems valstybės tarnautojams, sveikatos sistemos darbuotojams bei nenori dalyvauti antikorupcinėje veikloje.

10. Korupcijai išlikti padeda pacientų manymas, kad neoficialūs mokėjimai (kyšiai) pagerins paslaugų bei bendravimo su medikais kokybę.

11. Nors STT atliekami ikiteisminių procesai sveikatos priežiūros darbuotojams dėl jiems pareikštų įtarimų kyšininkaujant korupcijos apraiškos sveikatos apsaugoje nemažėja.

12. Sveikatos priežiūros sistemoje korupcijos paplitimą lemia pats veiklos pobūdis (viešoji paslauga ir viešųjų lėšų panaudojimas) bei įvairūs bendrieji sveikatos apsaugos sistemos trūkumai: teisinio reglamentavimo sudėtingumas, sudėtinga jos struktūra, kurią sunku kontroliuoti, biurokratiškas jos valdymas, politinės valios nepakankamumas, politiniai ir finansiniai interesai, žmogiškųjų ir finansinių išteklių, reikalingų efektyviai kovai su korupcija, stoka.

13. Korupcijos rizikos:

13.1. viešieji pirkimai,

13.2. paramos teikimas ir gavimas,

13.3. asmenų registravimo į asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eiles ir šių eilių valdymas.

13.4. teisinis reglamentavimas neaiškiai reguliuoja mokamų ir nemokamų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo apimtį ir tvarką

13.5. paplitęs sveikatos priežiūros specialistų darbas valstybės ir savivaldybių įstaigose bei privačiose sveikatos priežiūros įstaigose kelia galimo pasinaudojimo tarnybine padėtimi riziką, tikslingai nukreipiant pacientus iš valstybės ir savivaldybių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – ASPĮ) į privačias įstaigas, siekiant asmeninės finansinės naudos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) lėšų;

13.6. planuojant ir įgyvendinant Europos Sąjungos fondų lėšomis finansuojamus projektus brangiems medicinos prietaisams įsigyti, susijusiam juridiniam asmeniui sudaromos išskirtinės sąlygos dalyvauti viešajame pirkime, taip galimai siekiant nepagrįstai padidinti prietaiso kainą ir įsisavinti bei pasidalyti kuo didesnę finansuojamų lėšų dalį;

13.7. neskiriamas pakankamas dėmesys medicinos priemonių (prietaisų) gamintojų ir platintojų bendradarbiavimo su sveikatos priežiūros specialistais ir ASPĮ skaidrinimui.

III. PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI

14. Tikslas – Ligoninėje didinti skaidrumą, atvirumą, išaiškinti ir šalinti korupcijos pasireiškimo prielaidas.

15. Uždaviniai:

15.1. Didinti įstaigos veiklos viešumą ir atskaitingumą visuomenei

15.2. Didinti darbuotojų sąmoningumą pranešėjų apsaugos srityje, kuri laikytina viena iš svarbesnių kuriant korupcijai atsparią aplinką

15.3. Tobulinti antikorupcinę aplinką ir valdyti interesų konfliktus;

15.4. Gerinti administracinių ir viešųjų paslaugų kokybę, didinti sprendimų ir procedūrų skaidrumą.

IV. PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

16. Įvykdytos priemonės:

16.1. Patvirtintų, atnaujintų vidaus dokumentų skaičius;

16.2. Paskelbta būtina informacija;

16.2. Diskusijų, susitikimų su atsakingų instancijų atstovais skaičius;

16.3. Mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius;

16.4. Siektinas užsibrėžtas IPR registracijų skaičius.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, FINANSAVIMAS

17. Programos uždaviniams įgyvendinti atnaujintas 2024-2025 m. įgyvendinimo Priemonių planas.

18. Vykdam programą pasiekta pažanga vertinama pagal priemonių plane nurodytus siektinus rezultatus ir jų rodiklius.

19. Pasibaigus kalendoriniams metams, darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, vertina už priemonių priemonių vykdymą atsakingų asmenų pateiktą informaciją apie priemonių plane numatytų priemonių vykdymo eigą bei veiksmingumą ir prirėikus ima šalinti nustatytas kliūtis ir problemas, dėl kurių gali būti nepasiekti priemonių plano tikslai ir uždaviniai, laiku neįvykdytos numatytos priemonės.

20. Už konkrečių priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako Ligoninės vadovas, darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, bei priemonių atsakingieji vykdytojai.

21. Informacija, susijusi su Programa ir jos įgyvendinimu, skelbiama Ligoninės interneto tinklapyje.

22. Programa vykdoma įstaigos lėšomis.

VI. PROGRAMOS ATNAUJINIMAS

23. Programa gali būti peržiūrima pagal poreikį, atnaujinama pasikeitus teisės aktams, suformulavus naujus uždavinius ir kitais nenumatytais atvejais. Atitinkamai tikslinamas Programos Priemonių planas.

24. Už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingi asmenys turi teisę teikti motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų numatytų priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis, detalizuodami jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus;

25. Atsakingieji vykdytojai turi teisę už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingiems asmenims teikti motyvuotus pasiūlymus dėl priemonių plane priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis priemonėmis, siūlydami alternatyvias priemones, skirtas korupcijos rizikai sumažinti.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Programa įsigalioja nuo jos patvirtinimo.

27. Asmenys, nesilaikantys šioje Programoje nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus